

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จัดเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาสรุปผล อภิปรายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 181 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 53.04 เป็นพนักงานจ้างจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 35.91 รายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 28.73 และศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ระดับปัจจัยทางการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านค่านิยมร่วม ($\bar{X} = 3.78$) อยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านโครงสร้างองค์การ ($\bar{X} = 3.14$) รองลงมา คือ ด้านกลยุทธ์ขององค์กร ($\bar{X} = 3.09$) ด้านระบบการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.02$) ด้านรูปแบบการบริหารจัด ($\bar{X} = 3.02$) และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 2.76$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านทักษะ ความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 2.59$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.72$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านองค์ประกอบโครงสร้าง ($\bar{X}=3.71$) และด้านองค์ประกอบบุคคล ($\bar{X}=2.78$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านองค์ประกอบเทคโนโลยี ($\bar{X}=2.60$)

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

4.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้การวิเคราะห์แบบการคัดเลือกตัวแปรอิสระแก่สมการทีละตัว (Stepwise method) พบว่า

4.1.1 ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการบริหารการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ จำนวน 7 ตัว กับตัวแปรตาม พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ที่มีนัยสำคัญกับตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ ค่านิยมร่วม (X_7) และระบบการปฏิบัติงาน (X_3)

4.1.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงพหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ค่านิยมร่วม (X_7) และระบบการปฏิบัติงาน (X_3) กับประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีค่าเท่ากับ 0.475 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ พบว่ามีค่าเท่ากับ .209 หมายความว่าปัจจัยการบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลัง ได้ร้อยละ 20.90

4.1.3 ตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย ตัวแปรค่านิยมร่วม และตัวแปรระบบปฏิบัติงาน ซึ่งมีรูปแบบ ดังต่อไปนี้

$$Y = 1.801 + 0.266 (\text{ค่านิยมร่วม}) + 0.292 (\text{ระบบการปฏิบัติงาน})$$

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการศึกษา ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านองค์ประกอบเทคโนโลยี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ด้านองค์ประกอบเทคโนโลยี พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ปัญหาและอุปสรรคที่พบมาก ก็คือเรื่องการตรวจสอบคุณภาพการให้บริการด้านเทคโนโลยีของหน่วยงาน และการจัดหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาเพิ่มในหน่วยงาน เพื่อให้ความสะดวกสบาย และการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวนชื่น วุฒิสมนุรัตน์ (2547 : บทคัดย่อ) เรื่องการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังของเทศบาลเมืองในจังหวัดระยอง พบว่า ความพร้อมภายในกองคลังโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารงานคลังโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประสิทธิภาพการบริหารงานคลังของเทศบาลเมืองในจังหวัดระยองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารของเทศบาลเมืองในจังหวัดระยอง พบว่า อายุ รายได้ ความคิดเห็นการบริหารงานคลังด้านการจัดคนเข้าทำงานด้านการรายงานและด้านการจัดทำงบประมาณ จะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานคลังของเทศบาลเมืองในจังหวัดระยอง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ ศรีพระเนิน (2551 : 60-68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังกรณีศึกษา เทศบาลในเขตอำเภอเมือง อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิด

ประโยชน์สูงสุดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และเต็มความรู้ความสามารถ

ผลการวิจัยดังกล่าวไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนัญญา ผมทอง (2553) การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครสวรรค์ การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ หัวหน้าการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 124 ราย การวิเคราะห์ โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าความสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัด นครสวรรค์ พบว่า หัวหน้าส่วนการคลังมีความคิดเห็นว่าประสิทธิภาพการบริหารภายในส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด ด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและความรู้ความสามารถ และด้านงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายภายในเวลาที่กำหนด

2. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การบริหารการคลังโดยรวม ความพร้อมภายในส่วนการคลัง ด้านบุคลากร และการบริหารการคลัง ด้านการวางแผน ด้านการจัดทำงบประมาณ ตามความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการคลัง จะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครสวรรค์ และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจวรรณ อานเป็รื่อง (2545) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านศึกษากรณีอำเภอเมือง ปราชินบุรี จังหวัดปราชินบุรี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีประสิทธิภาพในการบริหารงานในระดับมาก ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวน 5 ข้อได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา การได้รับการฝึกอบรม การมีมนุษย์สัมพันธ์และการประสานงานภายใน

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ กลยุทธ์ขององค์กร โครงสร้างองค์การบริหาร การปฏิบัติงาน บุคลากร ทักษะ ความรู้ ความสามารถ รูปแบบการบริหารจัดการ และ ค่านิยมร่วม

ผลการวิจัยโดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regressions) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ค่านิยมร่วม และระบบการปฏิบัติงาน

1. ค่านิยมร่วม มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ค่านิยมเป็นสิ่งสำคัญที่บุคลากรในองค์กรต้องยึดถือปฏิบัติ และเป็นที่ยอมรับกันทั่วหน้า รวมทั้งผู้บริหารต้องสร้างค่านิยมและรากฐานทางปรัชญา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางขององค์กรอีกทางหนึ่ง จึงจะส่งผลให้องค์กรนั้นเกิดประสิทธิภาพการบริหารงานคลังได้

ผลการวิเคราะห์ปัจจัย พบว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ สมใจ ลักษณะ (2549 : 7 – 8) ที่กล่าวไว้ว่าค่านิยมการทำงานส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน คือ บุคคลที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถใช้กลวิธีหรือเทคนิคการทำงานที่จะสร้างผลงานได้มากเป็นผลงานที่มีคุณภาพ เป็นที่น่าพอใจ โดยสิ้นเปลืองทุนค่าใช้จ่าย พลังงาน และเวลาน้อย เป็นบุคคลที่มีความสุขและพอใจในการทำงาน เป็นบุคคลที่มีความพอใจจะเพิ่มคุณภาพและปริมาณของผลงาน คิดค้น คิดแปลงวิธีการทำงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ และสอดคล้องกับแนวคิดของ จิรวัดน์ อัครบวร และรัตนศักดิ์ เจริญทรัพย์ (2552) ค่านิยมร่วมและบรรทัดฐานที่ยึดถือร่วมกัน โดยสมาชิกขององค์กร ได้กลายเป็นรากฐานของระบบบริหารงาน และวิธีการปฏิบัติของบุคลากรและผู้บริหารภายในองค์กร หรืออาจเรียกรากฐานวัฒนธรรมองค์กร รากฐานวัฒนธรรมองค์กรก็คือ ความเชื่อ ค่านิยมที่สร้างรากฐานทางปรัชญาเพื่อทิศทางขององค์กร โดยทั่วไปแล้วความเชื่อจะสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพและเป้าหมายของผู้ก่อตั้งหรือบริหารระดับสูง ต่อมาความเชื่อเหล่านั้นจะกำหนดบรรทัดฐาน เป็นพฤติกรรมประจำวันขึ้นมาภายในองค์กร เมื่อค่านิยมและความเชื่อได้ถูกยอมรับทั่วทั้งองค์กรและบุคลากรกระทำตามค่านิยมเหล่านั้นแล้วองค์กรก็จะมีวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

2. ระบบการปฏิบัติงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการจัดทำกลยุทธ์ด้านการบริหารงานคลังไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานตามแผนงาน ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงสามารถทำให้ระบบบัญชีมีความรอบคอบและรัดกุมมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์ปัจจัย พบว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม (2554 : 23) ได้กล่าวว่า ระบบการปฏิบัติงาน หมายถึง การวิเคราะห์ถึงระบบงานขององค์กรในทุก ๆ เรื่อง ทั้งเรื่องระบบการบริหารจัดการ ระบบการปฏิบัติงาน เช่น ระบบสารสนเทศ ระบบการวางแผน ระบบงบประมาณ ระบบการควบคุม ระบบการจัดซื้อ ระบบในการสรรหาและคัดเลือกพนักงาน ระบบในการฝึกอบรม ตลอดจนระบบในการจ่ายผลตอบแทน หากว่าองค์กรมีระบบงานที่ดีก็จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้อย่าง ชัดเจนและถูกต้อง ดังนั้นระบบงานขององค์กรจะ ได้มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์และ โครงสร้างของ องค์กรด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยได้พิจารณาจากรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดจากด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ และด้านบุคลากร

1.1.1 ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรจัดโครงสร้างหน้าที่ให้สอดคล้องกับทักษะหรือความเชี่ยวชาญของบุคลากร โดยจัดตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานองค์กร

1.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรมีการจัดวางวางแผนด้านทรัพยากรมนุษย์และเทคโนโลยีให้เหมาะสมและทันสมัย เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น

1.1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรกำหนดทิศทางโดยเพิ่มความรู้ความชำนาญให้กับบุคลากร และรากฐานทางปรัชญาเพื่อขององค์กรได้เป็นอย่างดี

1.1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรมีการจัดฝึกอบรมทักษะ และพัฒนาความรู้ ความสามารถอยู่เสมอ

1.1.5 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรเพิ่มความรู้ความชำนาญในการดำเนินการบริหารงานคลัง โดยคำนึงถึงความเหมาะสม และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

1.1.6 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรมีการสร้างค่านิยมที่ดีของบุคลากรภายในองค์กรเพื่อให้ได้รับการยอมรับทั่วทั้งองค์กร

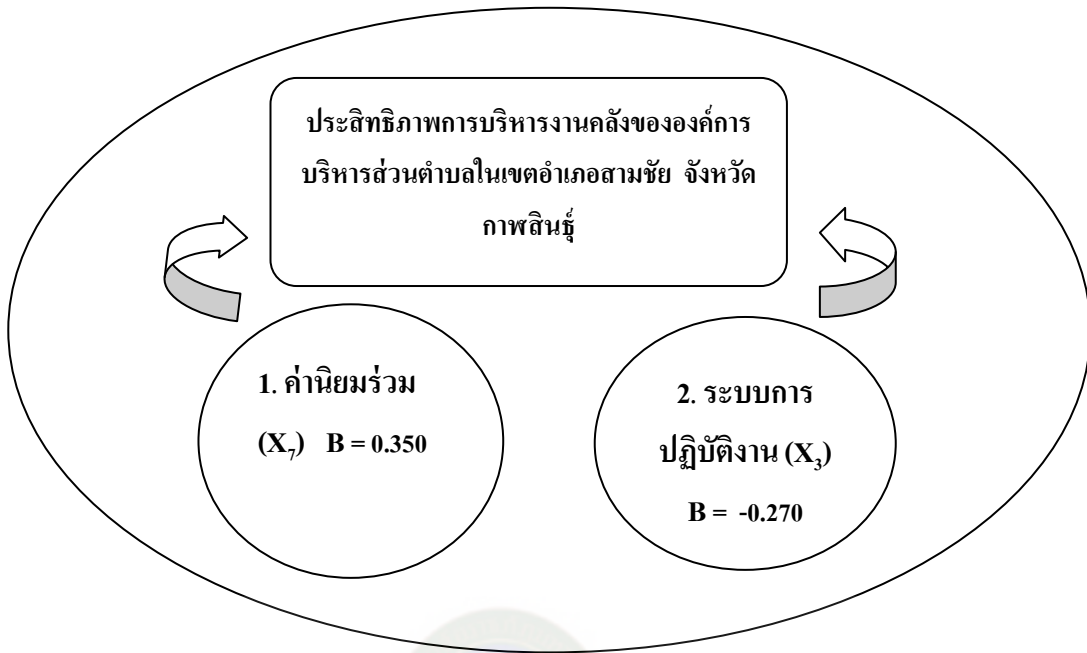
1.2 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

1.2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรเสริมสร้างค่านิยมที่ดีให้แก่บุคลากรภายในองค์กร เพื่อให้เป็นมาตรฐานวัฒนธรรมองค์กร

1.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรมีการจัดวางแผนด้านทรัพยากรมนุษย์ให้เหมาะสมกับตำแหน่งงานที่มอบหมาย เพื่อให้การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย และตามแผนด้านทรัพยากรมนุษย์ที่วางไว้

1.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรกำหนดทิศทางโดยเพิ่มความรู้ความชำนาญให้กับบุคลากร และรากฐานทางปรัชญา เพื่อให้องค์กรมีแผนดำเนินการที่ชัดเจน

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ค่านิยม และระบบการปฏิบัติงาน มีความสำคัญต่อองค์กร เพราะการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ให้บรรลุเป้าประสงค์ตามที่กำหนดไว้นั้น จะต้องมีการจัดโครงสร้างที่เหมาะสมและมีกลยุทธ์ที่ดี อันประกอบไปด้วยการจัดระบบการทำงาน ก็มีความสำคัญยิ่ง อำนวย ระบบบัญชี/การเงิน ระบบพัสดุ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบการติดตาม/ประเมินผล รวมทั้งค่านิยมและบรรทัดฐานที่ยึดถือร่วมกันโดยบุคลากรเป็นรากฐานของระบบการบริหาร วิธีการปฏิบัติของบุคลากร และผู้บริหารภายในองค์กร หรืออาจเรียกว่าวัฒนธรรมองค์กร รากฐานของวัฒนธรรมองค์กรคือ ความเชื่อ ค่านิยมที่ สะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพ และเป้าหมายของผู้บริหาร ต่อมาความเชื่อเหล่านั้นจะกำหนดบรรทัดฐาน เป็นพฤติกรรมประจำวันขึ้นมาภายในองค์กร เมื่อค่านิยมและความเชื่อได้ถูกยอมรับทั่วทั้งองค์กรแล้วบุคลากรกระทำตามค่านิยมเหล่านั้นแล้วองค์กรก็จะมีวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ผู้วิจัยสามารถเขียนเป็นแผนภาพได้ดังปรากฏในแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานคลังขององค์กรบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยด้านค่านิยมที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการดำเนินงานคลังขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระบบการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพการดำเนินงานคลังขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

2.3 ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานคลังด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อแก้ไขปัญหา ความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรอิสระที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์รูปแบบ โดยสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง